Evropský parlament
2024-2029

Hospodářský a měnový výbor

2025/2214(INI)

19.11.2025

NÁVRH ZPRÁVY

o evropském semestru pro koordinaci hospodářských politik 2026
(2025/2214(INI))

Hospodářský a měnový výbor

Zpravodajka: Kira Marie Peter-Hansen

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....8

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o evropském semestru pro koordinaci hospodářských politik 2026

(2025/2214(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU) a zejména na články 121, 126 a 136 Smlouvy,

– s ohledem na Protokol č. 1 ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii,

– s ohledem na Protokol č. 2 ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie o používání zásad subsidiarity a proporcionality,

– s ohledem na Pařížskou dohodu Konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu ze dne 12. prosince a na cíle udržitelného rozvoje OSN,

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“)[1],

– s ohledem na Protokol č. 12 ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie o postupu při nadměrném schodku,

– s ohledem na Smlouvu o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii,

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97[2],

– s ohledem na nařízení Rady (EU) 2024/1264 ze dne 29. dubna 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku[3],

– s ohledem na směrnici Rady (EU) 2024/1265 ze dne 29. dubna 2024, kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států[4],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1173/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o účinném prosazování rozpočtového dohledu v eurozóně[5],

[1] Úř. věst. L, 2021/1119, 9.7.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.
[2] Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
[3] Úř. věst. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj.
[4] Úř. věst. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj.
[5] Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1173/oj.

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1174/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o donucovacích opatřeních k nápravě nadměrné makroekonomické nerovnováhy v eurozóně[6],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy[7],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 472/2013 ze dne 21. května 2013 o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je postižena či ohrožena závažnými obtížemi[8],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 473/2013 ze dne 21. května 2013 o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně[9],

– s ohledem na hospodářskou prognózu Komise z jara roku 2025 zveřejněnou dne 15. května 2025,

– s ohledem na hospodářskou prognózu Komise z podzimu roku 2025 zveřejněnou dne 17. listopadu 2025,

– s ohledem na Monitor udržitelnosti dluhu 2024, vypracovaný Komisí dne 17. března 2025,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. března 2025 nazvané „Přizpůsobení zvýšených výdajů na obranu v rámci Paktu o stabilitě a růstu“ (C(2025)2000),

– s ohledem na zprávu ze dne 9. září 2024, kterou vypracoval Mario Draghi pod názvem „Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“ (Draghiho zpráva),

– s ohledem na bílou knihu o budoucnosti evropské obrany 2030 ze dne 20. března 2025,

– s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

– s ohledem na stanovisko Rozpočtového výboru,

– s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A10-0000/2025),

A. vzhledem k tomu, že evropský semestr sehrává při koordinaci a slaďování hospodářských a rozpočtových politik členských států zásadní roli;

B. vzhledem k tomu, že doporučení evropského semestru v roce 2026 budou hrát zásadní úlohu při navrhování vnitrostátních a regionálních plánů partnerství, které mají členské státy vypracovat v roce 2027;

[6] Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1174/oj.
[7] Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
[8] Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/472/oj.
[9] Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/473/oj.

C. vzhledem k tomu, že podle prognózy Komise z podzimu 2025 se očekává, že růst HDP v EU se bude blížit potenciálnímu růstu, přičemž plná zaměstnanost a inflace budou blízko cílové úrovně;

D. vzhledem k tomu, že EU má obrovské investiční potřeby, včetně dodatečných ročních investic ve výši 800 miliard EUR, které Draghiho zpráva považuje za nezbytné pro posílení konkurenceschopnosti Evropy, a dalších 800 miliard EUR požadovaných na další výdaje na obranu v rámci plánu ReArm Europe/Připravenost 2030;

E. vzhledem k tomu, že EU čelí velkým výzvám, od hrozeb na jejích východních hranicích až po geopolitickou nestabilitu a obchodní nejistotu, přičemž dlouhodobé výzvy, jako je ekologická a digitální transformace, přetrvávají;

F. vzhledem k tomu, že ve SFEU se stanoví referenční hodnoty do 3 % pro deficit veřejných financí a 60 % pro poměr dluhu k HDP;

G. vzhledem k tomu, že Rada od zavedení tohoto postupu v roce 2011 nezahájila žádné postupy týkající se nadměrných makroekonomických nerovnováh;

H. vzhledem k tomu, že tato Komise je odhodlána být „investiční komisí“, ale dosud nepřijala významná opatření na zvýšení investic EU na úroveň odpovídající potřebám ekologické a digitální transformace;

Hospodářské vyhlídky pro EU

1. konstatuje, že EU v posledních pěti letech čelila velkým výzvám, včetně vypuknutí pandemie COVID-19 a ruské války na Ukrajině, které měly významné hospodářské důsledky; zdůrazňuje účinnost celounijních iniciativ na řešení hospodářských důsledků vnějších otřesů, zejména Nástroje pro oživení a odolnost;

2. konstatuje, že podle hospodářské prognózy Komise z podzimu 2025 se očekává, že HDP EU se v roce 2025 zvýší o 1,4 % ve srovnání s rokem 2024;

3. konstatuje, že poměr hrubého veřejného dluhu k HDP by měl v roce 2025 dosáhnout 82,8 %;

4. vyjadřuje znepokojení nad tím, že nedostatečné soukromé a veřejné investice pravděpodobně brzdí udržitelný růst v Evropě a brání EU v plnění společných priorit stanovených ve strategické agendě EU na období 2024–2029;

5. připomíná, že na veřejné finance mají podstatný dopad extrémní povětrnostní jevy; je si vědom toho, že dopad a četnost extrémních povětrnostních jevů se v nadcházejících letech v důsledku změny klimatu bude jen zvyšovat;

6. vítá skutečnost, že inflace klesla na cílovou úroveň Evropské centrální banky poté, co v říjnu 2022 dosáhla nejvyšší úrovně 10,6 %; konstatuje však, že inflace zůstává v jednotlivých členských státech na různých úrovních, přičemž vyšší úrovně jsou v členských státech s energeticky náročnými odvětvími;

7. je znepokojen riziky ohrožujícími makroekonomickou stabilitu, která představují rostoucí ceny nemovitostí v členských státech, zejména možnými omezeními mobility pracovní síly a oslabením růstu produktivity;

8. konstatuje, že míra zaměstnanosti v EU dosáhla v průměru rekordně vysoké úrovně; vítá začlenění rámce sociální konvergence do společné zprávy o zaměstnanosti, která je součástí evropského semestru;

Revidovaný rámec správy ekonomických záležitostí EU

9. připomíná, že účelem reformy rámce pro správu ekonomických záležitostí je zlepšit jeho schopnost řešit různorodost fiskálních situací, veřejného dluhu a hospodářských výzev a přispět k řešení střednědobých a dlouhodobých výzev, jimž EU čelí;

10. bere na vědomí cílené změny rámce EU pro správu ekonomických záležitostí, které Komise zveřejnila dne 2. října 2025;

Orientace fiskální politiky

11. vyjadřuje znepokojení nad tím, že Nástroj pro oživení a odolnost v roce 2026 skončí, a nad dopadem, který to může mít na celkovou orientaci fiskální politiky EU;

12. konstatuje, že celková orientace fiskální politiky členských států je v roce 2025 víceméně neutrální, a to navzdory značným rozdílům mezi členskými státy;

Doporučení pro jednotlivé země

13. bere na vědomí závazek Komise použít evropský semestr k tomu, aby podporoval konkurenceschopnost, udržitelnost a sociální spravedlnost a začlenit do evropského semestru cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje a evropského pilíře sociálních práv;

14. připomíná úlohu doporučení pro jednotlivé země při koordinaci priorit EU; bere na vědomí nedostatečný pokrok v účinném provádění doporučení pro jednotlivé země; vyzývá Komisi, aby přehodnotila způsob, jakým jsou vypracovávána doporučení pro jednotlivé země a na ně navazující opatření; zdůrazňuje, že doporučení pro jednotlivé země by měla podléhat silnějšímu demokratickému dohledu Evropského parlamentu; vyzývá k většímu zapojení klíčových zúčastněných stran, jako jsou sociální partneři a organizace občanské společnosti, do vypracovávání doporučení pro jednotlivé země;

15. bere na vědomí záměr Komise dále zohlednit v doporučeních pro jednotlivé země opatření, která mají zásadní význam pro unii úspor a investic, jak se uvádí ve sdělení Komise ze dne 19. března 2025[10];

16. konstatuje, že doporučení pro jednotlivé země budou v příštím víceletém finančním rámci hrát významnější úlohu při řízení investic a reforem na vnitrostátní a regionální úrovni; domnívá se, že volba reforem a investic by se měla řídit jejich účinností při provádění příslušných doporučení pro jednotlivé země s cílem dosáhnout spravedlivého přechodu na zelenou ekonomiku; zdůrazňuje, že tento proces musí být doprovázen přísnější demokratickou kontrolou;

[10] Sdělení Komise ze dne 19. března 2025 nazvané „Unie úspor a investic – strategie na podporu bohatství občanů a hospodářské konkurenceschopnosti v EU“ (COM(2025)0124).

17. konstatuje, že doporučení pro jednotlivé země na rok 2025 se více zaměřují na konkurenceschopnost a zjednodušení; vyjadřuje politování nad tím, že jen málo doporučení pro jednotlivé země se věnuje sociální politice a politice v oblasti klimatu;

Odstranění investiční mezery

18. poukazuje na to, že Draghiho zpráva přesvědčivě prokázala potřebu zvýšit veřejné a soukromé investice na posílení konkurenceschopnosti EU;

19. vyzývá k vytvoření dalších celounijních investičních kapacit s cílem zachovat schopnost EU provádět nezbytné investice;

20. konstatuje, že vyvíjející se geopolitické prostředí si vyžaduje ještě větší jednotu a solidaritu mezi členskými státy; podporuje úsilí Komise o koordinovanější přístup k obraně; konstatuje, že nástroj Bezpečnostní akce pro Evropu (SAFE) zřizuje úvěrový nástroj ve výši 150 miliard EUR na podporu investic členských států do obrany; vyjadřuje však politování nad tím, že nástroj SAFE byl založen na článku 122 SFEU, což omezuje parlamentní dohled;

21. konstatuje, že pouze 16 členských států aktivovalo národní únikovou doložku pro výdaje na obranu;

22. připomíná, že Komise nikdy nezahájila postup při nadměrné nerovnováze, přestože některé členské státy opakovaně vykazují nerovnováhu běžného účtu;

°

° °

23. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Evropský semestr je důležitým nástrojem pro koordinaci hospodářských a rozpočtových politik členských států v EU s širšími důsledky pro další oblasti politiky. Zpráva z vlastního podnětu o evropském semestru z roku 2026 zdůrazňuje významné investiční potřeby, kterým EU čelí v situaci rostoucí geopolitické nejistoty, hrozeb na východních hranicích a hlavních strukturálních výzev souvisejících s konkurenceschopností, odolností a udržitelností evropského hospodářství. Zpravodajka zdůrazňuje, že je třeba, aby EU tyto výzvy řešila a mobilizovala potřebné veřejné a soukromé investice, zejména investice související s ekologickou transformací, konkurenceschopností, bezpečností a obranou. Zpráva chválí Komisi za celounijní nástroje používané v reakci na nedávné výzvy a vnější otřesy, včetně Nástroje pro oživení a odolnost a nástroje Bezpečnostní akce pro Evropu (SAFE), vyjadřuje však znepokojení nad tím, že jsme stále daleko od cílů uvedených v Draghiho zprávě, pokud jde o řešení širších investičních potřeb EU.

V návrhu zprávy se konstatuje, že míry deficitu a zadlužení se v jednotlivých členských státech poměrně výrazně liší, což vyžaduje individuálně uzpůsobená opatření a doporučení k dosažení dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí. Zpráva rovněž konstatuje, že průměrná míra zaměstnanosti v celé EU dosáhla rekordní výše. Zpráva zároveň se znepokojením konstatuje, že platnost Nástroje pro oživení a odolnost skončí v roce 2026, což by mohlo mít negativní dopad na celkovou orientaci fiskální politiky EU. Zpráva rovněž vyjadřuje znepokojení v souvislosti s dopadem, který mohou mít extrémní povětrnostní jevy na veřejné finance v nadcházejících letech, jakož i znepokojení nad makroekonomickými riziky spojenými se zvýšenými cenami bydlení v celé EU.

Pokud jde o doporučení pro jednotlivé země, zpráva poukazuje na nedostatečný pokrok při provádění doporučení pro jednotlivé země v členských státech a vyzývá Komisi, aby přehodnotila vývoj doporučení pro jednotlivé země a na ně navazující opatření, zejména prostřednictvím většího zapojení Evropského parlamentu a klíčových zúčastněných stran, jako jsou sociální partneři a organizace občanské společnosti. Zpravodajka dále vybízí Komisi, aby věnovala více doporučení pro jednotlivé země politikám v oblasti klimatu a sociální oblasti. Zpráva rovněž bere na vědomí plán dát doporučením pro jednotlivé země v příštím VFR významnější úlohu při řízení vnitrostátních a regionálních investic a reforem a zpravodajka vyjadřuje názor, že investice a reformy by měly být upřednostněny podle toho, které z nich jsou nejúčinnější pro dosažení spravedlivého přechodu na zelenou ekonomiku.